Mål og innhold

Kurset tar sikte på å gi studentene en grunnleggende og god forståelse for de sentrale vilkårene for erstatning utenfor kontraktsforhold. Tyngdepunktet i kurset er grunnvilkåret om ansvarsgrunnlag.

Erstatningsreglene tar sitt utgangspunkt i at skaden blir hvor den rammer, med mindre det finnes et rettslig grunnlag for at andre skal erstatte skaden. Ansvarsgrunnlagene gir retningslinjer for når den påståtte skadevolderen skal bære tapet som følger av skaden istedenfor den skadelidte.

Kurset behandler også de to øvrige grunnvilkårene for erstatning; årsakssammenheng og erstatningsmessig skade.

Grunnvilkåret om årsakssammenheng innebærer et krav om at det må foreligge en faktisk årsakssammenheng mellom det ansvarsbetingende forhold og skaden. Den påståtte skadevolderen blir bare ansvarlig hvis den konkrete årsaksfaktoren er så vidt vesentlig i årsaksbildet at det er rimelig å knytte ansvar til den. Ansvaret kan imidlertid falle bort om en skadefølge anses for fjern og avledet.

Det tredje grunnvilkåret er at skaden knytter seg til en interesse på skadelidtes hånd som er erstatningsrettslig vernet. Slikt vern foreligger som hovedregel bare hvor skaden har ført til et økonomisk tap, men loven hjemler erstatning også for ikke-økonomisk tap. Kurset omhandler hovedsakelig konkrete erstatningsspørsmål som oppstår ved personskader. Kurset omhandler også regler om reduksjon av erstatningssummen. Hvis skadelidte har medvirket til skaden, vil erstatningsbeløpet kunne avkortes med hjemmel i en særskilt lovfestet regel om skadelidtes medvirkning i skadeerstatningsloven § 5-1. Videre kan dette beløpet igjen reduseres med hjemmel i lempningsregelen i skadeerstatningsloven § 5-2.

Reglene om erstatning utenfor kontrakt er i hovedsak ulovfestede og basert på de retningslinjer som kan utledes fra høyesterettspraksis. Et mål med kurset er derfor at studentene skal kjenne til og analysere sentrale høyesterettsdommer på erstatningsrettens område. I tillegg er, som nevnt, enkelte regler lovfestet i skadeerstatningsloven av 1969. Dette gjelder også sentrale prinsipper for utmåling. Kurset tar sikte på å gi en oversikt over de sentrale prinsipper for utmåling av personskade. Videre finnes praktisk viktige regler om kompensasjon for skade i visse skadesituasjoner i enkelte særlover. I kurset skal særlig trafikkskadene og yrkesskadene berøres, gjennom en behandling av enkelte regler i bilansvarsloven av 1961 og yrkesskadeforsikringsloven av 1989.

Læringsutbytte/resultat

Etter gjennomført kurs skal studenten:

- kunne gjøre rede for viktige erstatningsrettslige begreper og anvende viktige erstatningsrettslige prinsipper og regler på juridisk forsvarlig måte.

- kunne vise gjennom praktisk juridisk problemløsning at han/hun har tilegnet seg grunnleggende materielle kunnskaper i erstatningsrett.

- kunne anvende anerkjent juridisk metode til å analysere praktisk aktuelle erstatningsrettslige problemstillinger, herunder drøfte, argumentere og selvstendig ta standpunkt til problemløsningen.

- kunne arbeide i gruppe med andre som en deltaker som bidrar aktivt til en akademisk diskusjon av praktiske erstatningsrettslige problemstillinger med teoretiske implikasjoner.

- kunne drøfte erstatningsrettslige spørsmål i et rettspolitisk perspektiv, samt relatere norsk erstatningsrett til erstatningsretten på europeisk nivå, herunder metodebruk som omfatter EU-rettskilder og europeisk «soft law».

- kunne formulere erstatningsrettslige argumenter og slutninger så vel muntlig som skriftlig.

Studenten skal ha tilegnet seg

- dyp forståelse og gode kunnskaper innenfor emnene skadebegrep, ansvarsgrunnlag, årsakssammenheng og skadelidtes forhold (herunder skadelidtes medvirkning).

- praktisk anvendbar forståelse og kunnskap innenfor emnene utmåling, lempning, solidaransvar og regress, forholdet mellom erstatning og trygde- og forsikringsdekning; særskilt yrkesskadeforsikring og motorvognforsikring, erstatningskravets forfall og foreldelse, samt den europeiske innvirkning på norsk erstatningsrett.

Undervisning og omfang

Kurset strekker seg over åtte uker. Kurset inneholder seks obligatoriske arbeidsoppgaver, en obligatorisk kursoppgave og en avsluttende skoleeksamen.

Forelesninger
Det avholdes 24 forelesningstimer konsentrert om å gi oversikt over faget, vanskelige spørsmål og oppdatering. *Disse består* av en konsentrasjon av *14* forelesningstimene innledningsvis kommer senere *seks* av forelesningstimene dels som "etterlesninger" som kobles til konkrete problemer studentene har møtt på under arbeidet med oppgavene. Kort tid før eksamen avholdes så en to timers eksamensforberedende forelesning.

Gruppeundervisning
Seks smågruppesamlinger fordeles over åtte uker med første samling i uke 1. Tre to-timers storgruppesamlinger avholdes i uke 3, 6 og 7 i kurset.

Oppgaveskriving
I forkant av hver storgruppesamling skal studentene arbeide med oppgaver i smågrupper. Oppgavene skal ha stigende vanskelighetsgrad og emnemessig korrespondere med det som gjennomgås på forelesningene. De respektive oppgavenes fokus skal fordeles i forhold erstatningsrettens helhetlige regelsett.

Hver student må skrive individuelle oppgavesvar og legge disse ut på nettet. Oppgavesvarene skal være relativt korte, men til gjengjeld ha best mulig kvalitet.

Kommentering
Studentene kommenterer hverandres oppgaver på nettet. Et fastsatt program med

obligatoriske frister sikrer at oppgaver blir kommentert, og at kommentarer blir lest på det pedagogisk optimale tidspunkt. *Det forutsettes at studentene gir så grundige kommentarer til sine medstudenter at det gir et faglig bidrag til oppgaveløsningen.*

Storgruppemøtene
Samlingene skal primært konsentreres om variasjonsoppgaver som utdyper og utvikler den kunnskap og forståelse som er ervervet gjennom skrivning av arbeidsoppgavene. Det forutsettes aktiv deltakelse fra studentenes side.

Obligatoriske arbeidskrav

1. Gruppemøter, oppgaveskriving og kommentering er obligatorisk. Utregningen av deltakelsen blir gjort som fastsatt i "Retningslinjer for utregning av obligatorisk deltakelse."
2. I løpet av kurset skal en obligatorisk oppgave besvares og leveres inn. Tidsramme og ordgrense angis i kurset. Besvarelsen må være godkjent før studenten kan avlegge avsluttende eksamen i emnet.

3)Underkjente elementer i de obligatoriske arbeidskravene kan ikke gjentas før ved neste kurs.

4)Kursgodkjenning foreldes ikke.

Vurderingsformer

Etter kurset avlegges 4 timers skoleeksamen.

Karakterskala

Ved sensur av emnet benyttes karakterskalaen A til E for bestått og F for ikke bestått

Læremiddelomtale

Undervisningssted

Det juridiske fakultet, Bergen